

ผลงานชิ้นที่ ๑

ชื่อผลงาน การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการเบญจลักษณ์วิธี ๓R๒P สู่คุณภาพผู้เรียน ๓R๘C

กลุ่ม นิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ จะช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาและใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การบริหารจัดการหลักสูตรในยุคปัจจุบันซึ่งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง ครอบคลุมหลายมิติ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายในท้องถิ่น และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ มากมาย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด การกำหนดกรอบหลักสูตรท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เห็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริม และดูแลด้านคุณภาพสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและเกณฑ์ในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และสามารถตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนในระดับท้องถิ่น เพื่อกำหนดกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานจำเป็นในท้องถิ่นและโลก

ปัจจุบัน กรอบเป้าหมาย จุดเน้นที่กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตน ทำให้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่า สำนึกรักผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษถิ่นฐานบ้านเกิด เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาพัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวและสังคมของตนเองได้ตามควรแก่ฐานะ และเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในแง่มุมต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ อย่างชัดเจน ในกระบวนการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดให้หน่วยงานระดับท้องถิ่น ซึ่งในที่นี้หมายถึงเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้จัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นนั้นๆ ขึ้น เพื่อเป็นกรอบทิศทางให้สถานศึกษาได้นำไปประกอบการพิจารณา จัดทำหรือเพิ่มเติมในส่วนที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น ภายใต้บริบทของสถานศึกษาตามหลักการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในแนวการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้หน่วยงานระดับท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหรือองค์กร หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศโดยรวม ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตลอดจนแผนพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาควบคู่กับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณากำหนดกรอบเป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในวัยเรียน ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน เพื่อเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก

ด้วยเหตุนี้กรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่นจึงถือเป็นตัวจักรสำคัญในการตอบสนองนโยบายพระราชบัญญัติทางการศึกษา กฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๘๑ ระบุว่ารัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาระดับท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗ ว่า “ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ”

ดังนั้น เพื่อการสร้างสนองนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ห้องเรียน ในการสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพ คุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาชาติ สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมเศรษฐกิจสมัยใหม่ โดยครูต้องเป็นผู้สร้างผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ให้สอดคล้องและสมกับคำว่า “กระบี่เมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก” เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของชาติต่อไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

จึงดำเนินการพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการเบญจลักษณ์วิธี ๓R๒P สู่คุณภาพผู้เรียน ๓R๘C เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพ และการมีงานทำตามความถนัด ความต้องการ ตามบริบท
๒. เพื่อส่งเสริม พัฒนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นเลิศทางด้านวิชาการให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
๓. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและความต้องการของสถานศึกษา
๔. เพื่อพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น
๕. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน นิเทศติดตามและประเมินผล สถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑(๓Rs ๘Cs)

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ (Output)

- ๑) นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ร้อยละ ๙๐ ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพ และการมีงานทำตามความถนัด ความต้องการ ตามบริบท
- ๒) นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ร้อยละ ๘๐ ที่มีความสามารถพิเศษ เป็นเลิศทางด้านวิชาการให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
- ๓) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ได้รับการอบรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา ร้อยละ ๑๐๐
- ๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น
- ๕) ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ร้อยละ ๙๐ ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑(๓Rs ๘Cs)

เชิงคุณภาพ (Outcome)

- ๑) นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพ และการมีงานทำตามความถนัด ความต้องการ ตามบริบทได้อย่างมีคุณภาพ โดยโรงเรียนนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อปรากฏผลงานนวัตกรรมการสอนที่เป็นเลิศ ๑ โรงเรียน : ๑ หลักสูตรท้องถิ่น : ๑ โครงการฐานอาชีพ

๒) นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่มีความสามารถพิเศษ เป็นเลิศทางด้านวิชาการให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีทักษะความรู้ ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๓) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และ ความต้องการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น

๕) ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs ๘Cs) เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้าง/พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ/ วิธีปฏิบัติที่ประสบ ความสำเร็จ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดในมาตรา ๑๐ ถึงการจัดการศึกษาที่ “ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดในมาตรา ๕๔ ให้ “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในโรงเรียน ทั่วไปในปีการศึกษา ๒๕๖๑ โดยได้กำหนดหลักการข้อหนึ่งว่า เป็นหลักสูตร การศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความ ต้องการของท้องถิ่น จึงเพิ่มบทบาทหน้าที่ ของเขตพื้นที่การศึกษาในการกำหนดกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้สถานศึกษานำไปจัดทำ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความองงามตามศักยภาพของผู้เรียนตามบริบท เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขต่อไป หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มี ความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ความรู้ ความสามารถของครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และสร้างความเข้มแข็งให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา อย่างเร่งด่วนและจริงจัง จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีกรอบกฎหมายที่สำคัญ ทางการศึกษา ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

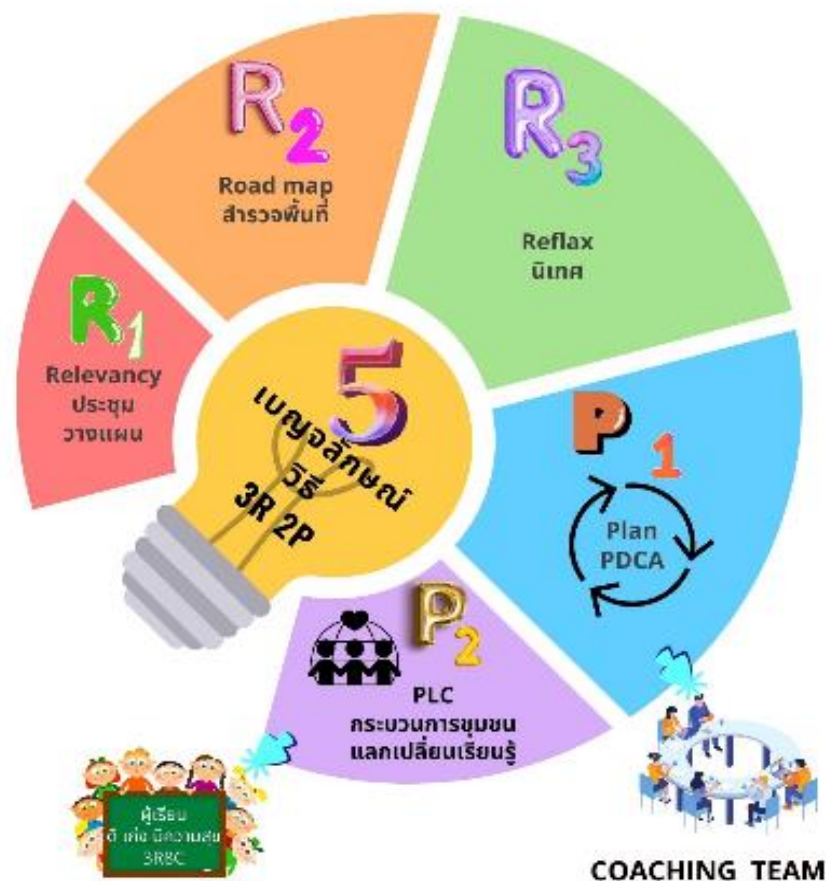
ขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดประจำปี เป็นแนวทางในการพัฒนาบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ บริบทของเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ทุกระดับ ใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย องค์กรภาครัฐและ เอกชน มีกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบครบวงจร บุคลากรและผู้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ แผนพัฒนา ทำให้ได้วิสัยทัศน์ที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นจากบุคลากรที่หลากหลาย มีพันธกิจที่สนับสนุน เพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นความจริงได้ และเกิดประโยชน์ตามเป้าประสงค์ และเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมตามนโยบาย มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการในแต่ละปี

รูปแบบ/เทคนิค ที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

กรอบแนวคิด

การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการเบญจลักษณ์วิธี ๓R๒P สู่คุณภาพผู้เรียน ๓R๔C

การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21
3R2P

เบญจลักษณ์ที่ ๑ (R๑ = Relevancy) ประชุม วางแผน เตรียมการ เรียนรู้/ปรับตัว/เข้าใจสอดคล้องตามบริบทและบทบาทหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่ง

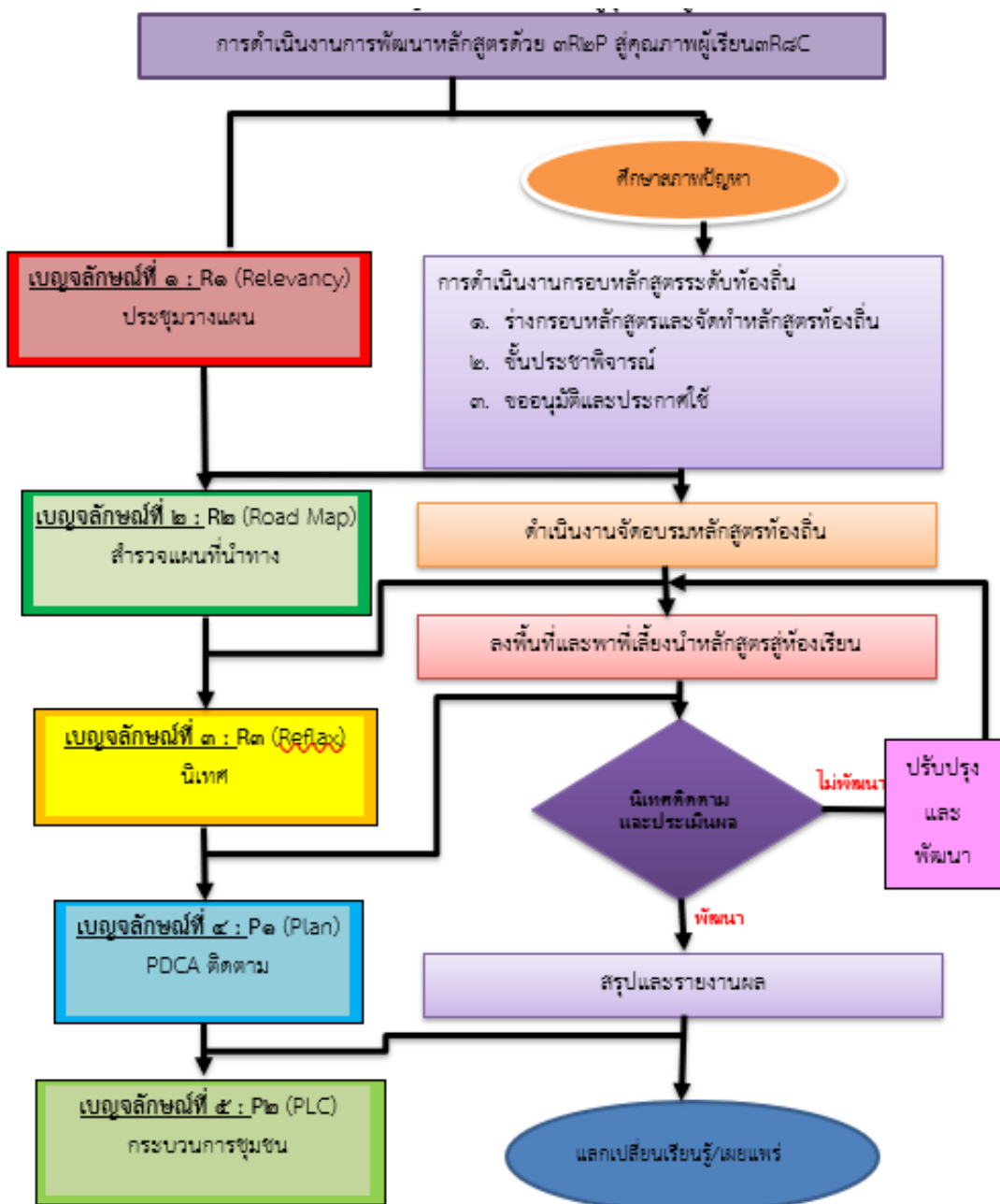
เบญจลักษณ์ที่ ๒ (R๒ = Road Map) ตรวจสอบข้อมูลให้ชัด ใช้แผนที่นำทาง เป็นกลยุทธ์ ในการปฏิบัติงาน

เบญจลักษณ์ที่ ๓ (R๓ = Reflex Report) นิเทศการเรียนการสอนรายงานสะท้อนผลกลับ / บันทึกผล และเขียนรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

เบญจลักษณ์ที่ ๔ (P๑ = Plan (PDCA)) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลผ่านการวางแผน และปฏิบัติติดตาม

เบญจลักษณ์ที่ ๕ (P๒ = PLC (Professional Learning Community) ค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การออกแบบนวัตกรรมการบริหารจัดการ/วิธีปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ

ผลการดำเนินงาน

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการเบญจลักษณ์วิธี ๓R๒P สู่คุณภาพผู้เรียน๓R๘C มีผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

เบญจลักษณ์ที่ ๑ (R๑ = Relevancy) ดำเนินกิจกรรมที่ ๑ การจัดทำหลักสูตรระดับท้องถิ่น

ผลการดำเนินงาน - โรงเรียนในสังกัดสพ.กระบี่ มีความต้องการได้รับการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่การทำแผนจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ Active Learning คิดเป็นร้อยละ ๙๐

- เขตพื้นที่ มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดย การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้ว โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น หลักสูตรสถานศึกษานำไปสู่ห้องเรียน สร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพ คุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาชาติ สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมเศรษฐกิจสมัยใหม่ โดยครูต้องเป็นผู้สร้างผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

ทั้งนี้ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอนุมัติกรอบหลักสูตรท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้สถานศึกษาได้นำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย ๑๘ สารการเรียนรู้

เบญจลักษณ์ที่ ๒ (R๒ = Road Map) ดำเนินกิจกรรมที่ ๒ การอบรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ ผ่านระบบออนไลน์

ผลการดำเนินงาน - ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรฐานสมรรถนะ มีแนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีแนวทางการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการจัด การศึกษาของประเทศไทยที่มุ่งเน้นการสร้างทักษะสำคัญสำหรับผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ทันท่วงทีความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

- ทุกโรงเรียนได้รับการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่การทำแผนจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ Active Learning ในรูปแบบออนไลน์ ได้มีการนำเสนอโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

- มีแผนการดำเนินการนิเทศภายในทุกโรงเรียน

เบญจลักษณ์ที่ ๓ (R๓ = Reflex Report) ดำเนินกิจกรรมที่ ๓ นิเทศ ติดตาม

ผลการดำเนินงาน - โรงเรียนในสังกัด สพ.กระบี่ได้รับการนิเทศเพื่อพัฒนา การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เชื่อมโยงสู่หลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ Active Learning ของครูผู้สอน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้มีคุณลักษณะ ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- โรงเรียนในสังกัด สพ.กระบี่ สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ถูกต้องตามองค์ประกอบของหลักสูตร แต่การนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ยังไม่ปรากฏผลชัดเจน

เบญจลักษณ์ที่ ๔ (P๑ = Plan (PDCA)) ต่อยอดกิจกรรมที่ ๓ โดยนำผลการนิเทศ มาวางแผนเพื่อพัฒนา

- ลงพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงพาทำ นำหลักสูตรสู่ห้องเรียน เป็นเครือข่าย และอำเภอ

- ประชุมเชิงปฏิบัติการรำนำหลักสูตรสู่ห้องเรียนรายโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน - โรงเรียนในสังกัด สพ.กระบี่ มีหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในศตวรรษที่ ๒๑ และเพื่อให้สอดคล้องเป้าหมาย ๑ โรงเรียน ๑ หลักสูตรท้องถิ่น ๑ โครงการ ๑ อาชีพ

เบญจลักษณ์ที่ ๕ (P๒ = PLC (Professional Learning Community) ดำเนิน ๒ กิจกรรม คือ

๕.๑ ดำเนินกิจกรรมที่ ๔ ค้นหาผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

ผลการดำเนินงาน - โรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ดำเนินตามนโยบาย มี ๑ โรงเรียน : ๑ หลักสูตรท้องถิ่น :

๑ โครงการฐานอาชีพ และบางโรงเรียนมีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เป็นเลิศสามารถเป็นแบบอย่างได้

๕.๒ ดำเนินกิจกรรมที่ ๕ สรุปผล รายงานผล

ผลการดำเนินงาน - ได้จัดทำรายงานโครงการพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการพัฒนางานหลักสูตร ๓R๒P สู่คุณภาพผู้เรียน

ผลสำเร็จ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน
๑. สพป.กระบี่ มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น	ได้จัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สพป.กระบี่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น
๒. ร้อยละของโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ได้รับการอบรมพัฒนาและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา	ร้อยละ ๑๐๐ โรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ได้รับการอบรมพัฒนาและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และ ความต้องการของสถานศึกษา
๓. ร้อยละของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพ และการมีงานทำตาม ความถนัด ความต้องการ ตามบริบท	ร้อยละ ๑๐๐ ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่ อาชีพ และการมีงานทำตามความถนัด ความต้องการ ตามบริบท
๔. ร้อยละของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ มีความสามารถพิเศษเป็นเลิศทางด้านวิชาการให้ ได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการ พัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑	ร้อยละ ๑๐๐ ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ มี ความสามารถพิเศษเป็นเลิศทางด้านวิชาการให้ได้รับการ ดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาเต็ม ศักยภาพ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ ๒๑

(ต่อ)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน
๕. ร้อยละของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามและประเมินผลโดยผู้บริหารสถานศึกษา / หัวหน้าวิชาการ /ศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับกระบวนการ การเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs ๘Cs) อย่างน้อย ๑ ครั้ง / ภาคเรียน	ร้อยละ ๑๐๐ ของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัด สพป.กระบี่ ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลโดยผู้บริหารสถานศึกษา /หัวหน้าวิชาการ /ศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs ๘Cs) อย่างน้อย ๑ ครั้ง /ภาคเรียน - ได้มีการจัดการอบรมพัฒนาและให้มีการนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านระบบOnline และOn-Site - มีการดำเนินการโครงการนิเทศภายในทุกโรงเรียน

แนวทางการนำนวัตกรรมการบริหารจัดการ/ วิธีปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จไปใช้และแนวทางพัฒนาต่อยอด

๑) มีกรอบหลักระดับท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน ซึ่งกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเล่มนี้ประกอบด้วย ๕ ส่วน คือ บทนำ เป้าหมายและจุดเน้นสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่นการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น และการนำกรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่นสู่การพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนนำกรอบและแนวทางไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

๒) แนวปฏิบัติการนำหลักสูตรสู่ห้องเรียนของหลักสูตรเน้นสมรรถนะ เพื่อการขับเคลื่อนหลักสูตรสู่
ห้องเรียนอย่างชัดเจน โดยจะแจ้งให้ทุกโรงเรียนได้ทราบแนวทางการนำหลักสูตรเน้นสมรรถนะไปใช้
ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จะใช้การจัดการเรียนรู้เน้นสมรรถนะ
โดยเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ผ่านกิจกรรมโครงงาน เป็นต้น

๓) สถานศึกษาในสังกัด สพป.กระบี่ มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์นำเข้าสู่ห้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี
คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs ๘Cs) โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน Active Learning

๔) ผู้บริหาร และคณะครูมีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum)

๕) ครูมีแนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ได้อย่าง เหมาะสมกับบริบท
สถานศึกษาและผู้เรียน

๖) ครูมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ตามแนวทาง หลักสูตรฐานสมรรถนะ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗) การพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยจะมีการ
วิเคราะห์ความสอดคล้องมุ่งเน้นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อลงสู่ห้องเรียนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

การเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์/หน่วยงานที่มาศึกษาดูงาน

๑. นำเสนอผลการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรต่อคณะกรรมการ ก.ต.ป.น. เมื่อวันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๗

๒. นำเสนอผลการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร เมื่อวันที่ ๔ ก.ค. ๒๕๖๗ ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา
ณ ห้องประชุมโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑

ตัวอย่างภาพกิจกรรม

การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง การศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

หลักสูตร 3 ปี 3 อาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนบ้านแหลมสัก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากระบี่

สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น

7 ระเบียบง่าย ๆ (Wabi lively town)
2 บ้านระยองเดิรเดิร (Wabi old town)
3 การปกครองของกระบี่ (Wabi domination)
4 สิบสองปันนาเรา (Wabi security)
5 ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ (Traces of the past)
6 ระเบียบง่าย ๆ (Wabi lively town)
7 เศรษฐกิจชุมชนเมือง (Economy creates city)
8 วิถีชุมชนวิถีชีวิต (Way of life)
9 พลเมืองวิเศษและบุคลิกสำคัญ (Creating heroes)
10 สืบสานงานศิลป์ (Heritage of art)
11 เสน่ห์เสน่ห์พ้องขนานดี (Amazing facts)
12 งานศิลป์ถิ่นกระบี่ (Beauty of art)
13 วรรณกรรมท้องถิ่น (Heritage of literature)
14 สืบสานภูมิปัญญา (Local wisdom with great vision)
15 ทรัพย์สินอันล้ำค่า (Terrific treasures)
16 เรื่องอันจิ๋วบนโรงเรียน (Story of our life)
17 โครงการชุมชนอาชีพ (Career project)
18 โรคอุบัติใหม่ในจังหวัดกระบี่ (New disease in ROC)
19 ทะเลและมหาสมุทร (Sea paradise)

มุ่งเป็น **สร้างสรรค์ พลังงาน**

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามนโยบายศึกษา
มติที่ประชุมคณะกรรมการ 21 โขงหินงามกรมการศึกษาระดับ 3R2P
สัปดาห์แรกเริ่มขึ้น 3 RBC

ภารกิจในภาพรวม

- ตระกูล 21 โขงหินงามเริ่มขึ้นในเขตศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นเด็กต้นฉบับที่ได้มีการประชุมและลงมติให้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน
- คณะกรรมการ 21 โขงหินงามเริ่มขึ้นในเขตศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยมีการประชุมและลงมติให้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน
- คณะกรรมการ 21 โขงหินงามเริ่มขึ้นในเขตศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยมีการประชุมและลงมติให้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ประเมินความสำเร็จ

- มีนโยบายที่ชัดเจนและสอดคล้องกัน

สถิติความสำเร็จ

- การพัฒนาโครงการสอน 1 โรงเรียน 1 หลักสูตร 1 โครงการ 1 วิชา

หลักสูตรท้องถิ่น
โรงเรียนบ้านบากัน
บากันวิถี
The Way of Bakan

โรงเรียนบ้านบากัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากระบี่

ลงชื่อผู้สร้าง/พัฒนานวัตกรรม
นางเยาวดี เล็กกุล
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ